

Florida Keys

Nøglen til et dykkerparadis?

Når man hører om Florida, er dykning og vandsport muligvis ikke det første, tankerne bliver ledt hen på. Men Florida Keys, som er den streng af øer, der udgør sydspidsen af halvøen, er et sandt slaraffenland for folk, der er afhængige af vand. Det gælder også dykkere, og det er uanset, om man er til dykning på koralrev eller vragedykning.

Skal man beskrive Florida Keys med nogle få ord, er det varmt vand, sol, koraller, vrage, fisk og en afslappet stemning – en cocktail, der egner sig til ferie. Florida Keys er det sydligste punkt i USA, og som perler på en snor strækker øerne sig ud i vandet mod Cuba. Der er omkring 1700 øer, men kun de største af øerne er beboede.

Øerne er bundet sammen af "Overseas Highway", der starter ved den første større ø mod nord: Key Largo, og ender i sydspidsen på Key West. På turen, ad Overseas Highway, passerer man 42 broer. Den østlige side vender ud mod det Atlantiske Ocean, mens den vestlige vender ind mod den Mexicanske Golf.

"Et sandt slaraffenland for folk, der er afhængige af vand"

Floridas mange vrage

Revet, der omgiver Florida Keys, har ansvaret for, at mange skibe er gået ned. I årene fra 1830 til 1840 gik mere end 300 skibe ned, og det at bjærge genstande blev en levevej for en del af beboerne på halvøen. I Key West findes et museum, der viser bjærgningsarbejdet, og nogle af de flotte fund, man har gjort. Utvivlsomt ligger der mere på bunden, der endnu ikke er opdaget. For at forhindre de mange forlis, blev der fra omkring 1850 og frem etableret fyrtårne, der skulle guide skibene sikkert i havn. Da revet nogle steder er op til ti kilometer fra land, var det nødvendigt at etablere fyrtårnene på selve revene. Det blev til nogle imponerende stålkonstruktioner, hvoraf et par stykker stadig er i drift. Kigger man på et søkort over de

mange vrage, ligner det mest en udtværet sort streg langs revet, men ved nærmere eftersyn består strengen af mange små prikker. Med så mange historiske vrage, skulle der være rig mulighed for at dykke tilbage i historien og se resterne af en spansk galeon. Desværre forholder det sig ikke sådan, da det varme salte vand, kombineret med kraftige storme, har nedbrudt vrage, så der højst er et par spanter tilbage, og ikke noget som er værd at sejle eller dykke efter.

Dog er der undtagelser – skibet "City of Washington" var et passager- og fragtskib, der sejlede mellem New York og Cuba. Det var et stålskib bygget i 1877 med to-mastet rig, men i 1879 fik skibet en dampmaskine. Da den spansk-amerikanske krig brød ud (1898), blev skibet anvendt til troppetransport i forbindelse med invasionen af Cuba. Efter krigen blev hun igen anvendt som passagerskib indtil 1908, hvor overbygning og dampmaskine bliver fjernet for at kunne anvende skibet som kulpram. I 1917 var skibet under bugsering, men både slæbebåden og prammen gik på grund på revet. Slæbebåden overlevede, men "City of Washington" stod ikke til at redde og sank på lavt vand. Da vraget kunne være til fare for skibstrafikken, blev det nedsprængt, men trods det, kan man stadig se en tydelig struktur af skroget med spanter, mens der andre steder kun er nogle metalplader tilbage. Vraget er en populær dykkerdestination og er blevet en del af "Florida Keys National Marine Sanctuary's Shipwreck Trail", der betyder, at vraget er fredet og blevet en del af historien knyttet til området. Der er ofte mange fisk på vraget, ligesom man også kan møde en

stor grøn barracuda, der er vant til at blive håndfodret (se faktaboks om dykkercentre for flere detaljer).

Der findes også andre historiske vrage, men dykkercentrene annoncerer næsten ikke med ture dertil – dette skyldes formentlig, at vrage er kraftigt nedbrudte og i forhold til de nyere vrage, byder de gamle historiske kun på en meget begrænset oplevelse. For det, der virkelig tiltrækker opmærksomheden og dykkere til Florida Keys, er de mange nyere vrage, der er blevet sænket for at skabe kunstige rev og dykkerattraktioner. Skal det være en kabeludlægger, militærskib eller et skib, der har været benyttet af US Coast Guard, ja så findes de på bunden – det er blot at finde et dykkercenter, der har en tur til netop det vrage, man gerne vil se. I perioden fra 1985 til 2009 er der sænket mere end otte skibe. Forinden er skibene blevet rensat, dele er blevet fjernet og områder, der kan være "farlige" for dykkere, er blevet lukket af. Skibene, eller rettere vrage, er dermed forberedt til dykning, og samtidig har man sikret, at de ikke udgør en miljømæssig fare. Når man dykker på dem, får man tydeligt den fornemmelse, at vrage er "klargjorte". For nok er de ➔

■ særdeles intakte med mange detaljer, men samtidig har man også en følelse af, at de finere detaljer, som man finder på naturligt forulykkede vrage, de mangler. Nogle af vrage er ekstremt store – så store, at man er nødt til at dele skibet op i sektioner og tage indtil flere dyk. Et af disse skibe, det senest sænkede skib,

Vandenberg, der blev bygget under anden verdenskrig, er et af de bedste eksempler på vrages størrelse med en længde på 159 meter. Vandenberg blev bygget som et transportskib, men i 1964 blev det ombygget og udstyret med kæmpe satellitdiske og havde til formål at spore missiler og rumfartøjer. Denne opgave udførte Vandenberg indtil 1983. I 1998 får skibet dog en renæssance som kulisse i filmen Virus - man kan på skibet stadig se skilte og tekst, der blev benyttet under filmoptagelserne. Skibet blev sænket i maj måned 2009, og er dermed det nyeste vrage. De store satellit-diske sidder/ligger stadig på skibet, og en svømmetur henover gitterstrukturen afslører, at der allerede har indfundet sig en del dyreliv, ligesom der også er ved at komme bevoksning på vrage. Nationalismen kommer også til udtryk på de vrage, der har hørt under marinen. For her vajer "Stares and Stripes" stadig, og

man skal ikke blive forundret, hvis divemasteren lige svømmer en tur forbi flaget og børster det rent for det skidt, der måtte have samlet sig, siden der sidst svømmede nogen forbi.

Koraller og dragefisk

Der findes koraller ved Florida Keys, men de er knap så mangfol-

dige, som man ser andre steder i verden. Og det virker som om, at de er blevet bleget en smule, for farverne er ikke så imponerende og gennemtrængende. Heldigvis forhindrer det ikke hobevis af fisk og dyr – der er mange stimer, og med god sigt er det som at ligge i et akvarium, men det er tydeligt, at det ikke er de samme arter af fisk, som man ser i Asien. Der er både skildpadder, hajer og rokker, så i den henseende mangler der ikke noget. Men når det kommer til dragefisk, er det en anden historie. Dragefisk er ikke en naturlig del af faunaen ved Florida Keys, og dermed har fisken ingen fjender. Ser man en dragefisk, opfordres man til at gøre besætningen ombord på dykkerbåden opmærksom på dragefisken, så den kan blive fanget. Indsatsen virker tilsyneladende i de områder, hvor der dykkes meget, for der var ikke en dragefisk i sigte på noget tidspunkt.

Dybets kristus – et ikon under vandet

-figuren under vandet er efterhånden kendt verden rundt, og det er til trods for, at figuren hverken har dimensioner som frihedsgudinden eller findes i hobetal – men det er lidt som den lille havfrue – den er blevet et ikon. "Christ of the Abyss" eller "dybets Kristus" viser Jesus, der strækker armene mod overfladen (eller himlen) og maner til fred. Den første støbning af Jesus-figuren blev placeret på bunden ved den italienske riviera i 1954 - tæt på det sted, hvor Dario Gonzatti (den første italiener, der brugte dykkerudstyr) døde i 1947. Efterfølgende er der blevet lavet endnu to afstøbninger, der er blevet foræret væk for at markere heltmodig indsats til søs eller ekstraordinær indsats for dykkersporten. Den anden støbning finder man i St. Georges' havn på Grenada (Caribien). Den blev skænket i 1961 af taknemmelighed over den hjælp, der blev ydet for at redde menneskeliv, da der udbrød brand på det italienske krydstogtskib Bianca C. Den sidste afstøbning af en Kristus-figur blev lavet til Egidio Cressi (stifter af mærket Cressi Sub), der i 1966 skænkede figuren til Underwater Society of America, der besluttede at placere statuen i "John Pennekamp undervands-reservatet" ud for Key Largo i Florida Keys.

Kristus-figuren er placeret på en beton sokke og er mere end to meter høj. Dybden er blot ni meter, så alle kan være med, og når man har svømmet et par gange rundt om statuen, er der koralrev lige ved siden af, som man kan tilbringe resten af dykket på. Indtil midten af 90'erne blev statuen jævnlige rengjort, men man bestemte sig for at lade den naturlige bevoksning tage over. Så man skal ikke forsøge at omfavne statuen, da den er overbegroet med ildkoraller.

Dykkercentre

Der findes et utal af dykkercentre, og det kan være svært at finde ud

af på forhånd, hvilke der er seriøse operatører. Men generelt er standarden høj – dette skyldes ikke mindst, at myndighederne stiller krav til dykkerbådene og udrustningen ombord. Det er også værd at checke, om dykkercentret er med i enten "Florida Keys Chambers of Commerce" eller "Florida Keys Association of Dive Operators" (KADO). Begge organisationer stiller visse krav til dykkercentrene. Mere information om de to organisationer findes på hhv. www.kortlink.dk/798n og www.divekeys.com. Dykkercentrene nedenfor er anbefalelsesværdige:

Atlantis Dive Centre – holder til i på Key Largo og arrangerer bl.a. ture til Christ of the Abyss og City of Washington, hvor især sidstnævnte er en attraktion, når kaptein Spencer Slate fodrer Grouper, Barakuda, Hajer og Moræne. www.captainslate.com

Silent World Dive Center – har bådene liggende samme sted som ovenstående center, og sejler derfor til de samme destinationer. Bådene tager omkring ti dykkere, og netop det lille antal dykkere betyder, at turene er hyggelige og mere personlige. www.silentworldkeylargo.com

Conch Republik Divers - ligger længere mod syd på øen Plantation og er i besiddelse af en

større båd, hvor der er rigeligt plads at bevæge sig rundt på. Det er et dykkercenter, der satser på ture med et større antal dykkere - uden at servicen og sikkerhed sættes over styr – tværtimod. Turene går bl.a. til vrage Spiegel Grove og Eagle. www.conchrepublicdivers.com

HALL's Diving Center – ligger ved Marathon. Båden sejler ud til revene, men nok mere interessant er turene til bl.a. vrage Thunderbolt (kabeludlægger). Hall's Diving Center har også flere muligheder, når det gælder pakkøløsninger med dykning over flere dage. www.hallsdiving.com ➔

FAKTA · DYKKERCENTRE

Alle dykkercentrene udlejer udstyr, men medbringer man sit eget skal man være opmærksom på, at de udelukkende bruger bøjlekobling til regulatoren, og DIN-adapter er ikke noget, der normalt stilles til rådighed for kunderne. Det er derfor en god ide at medbringe sin egen DINadapter. Mange af dykkercentrene tilbyder også Nitrox og enkelte har helium og rebreather på programmet. Prisen for en dykkertur varierer alt efter, hvor langt man skal

sejle for at nå til destinationen. En halvdagstur til et af de mere fjernt beliggende vrage og to dyk, koster omkring 75,00 USD (se eksakte priser på de enkelte dykkercentres internetsider).

➔ **Dive Key West** – ligger, som navnet antyder på Key West, og har bl.a. specialiseret sig i ture til Vandenberg. De har tradition for altid at sende en guide med hvert hold, og det er en god ide, når man tænker på vragenes størrelse. Båden som Dive Key West råder over, hører til de større, der er god plads ombord og servicen er helt i top. www.divekeywest.com

Sæson for dykning

Florida Keys har fire årstider, som følger årstiderne på vores breddegrader, men med den forskel, at man kan bære t-shirt året rundt. Om vinteren ligger dagtemperaturen på 18° til 24°C, mens sommertemperaturen er 29° til 35°C. Vandtemperaturen svinger ligeledes – i sommer- og efterårssæsonen er vandet varmt, og en tynd lycra-dragt vil være tilstrækkeligt for de fleste. Vinter-

og forårssæsonen kræver en lidt tykkere dragt, og her vil 3 mm eller 5 mm være passende. Man kan dykke hele året rundt i Florida Keys, men sommer og efterår er højsæsonen. Dog skal man være opmærksom på, at september til november også er årstid for tropiske storme, og en smule eftermiddagsregn ledsaget af torden forekommer.

Hvordan kommer man til Florida Keys

Der findes en lufthavn på en af øerne i Florida Keys, men det er begrænset, hvor mange internationale fly, der lander. Derfor er man bedre stillet ved at flyve til Miami og derfra køre til Florida Keys. Køreturen fra lufthavnen til den første ø "Key Largo" er omkring 80 km. Herefter har man næppe de store problemer med at finde vej, for der er kun én hovedvej, "Overseas Highway", der forbinder alle øerne. Og efter 200

kilometer kørsel ankommer man til endestoppet "Florida Key west", hvor man også finder byen Key West. Her ligger turistforretningerne side om side med barer og restauranter.

Den nemmeste måde at komme rundt på, er ved at leje en bil i Miami Lufthavn, og herefter tage turen gennem "The Keys" og gøre holdt undervejs, idet dykning

foregår hele vejen fra Key Largo i nord til Key West i syd. Langs hovedvejen ser man utallige dykkercentre, og i de små havne man passerer undervejs, er det ligeledes nemt at spotte en dykkerbåd. Nogle dykkercentre har specialiseret sig i ture til bestemte rev eller vrag, så det er en god ide at snakke med flere dykkercentre, inden man køber turen (se faktaboks om dykkercentre). Vejnavne er ikke noget, der har vundet indpas. I stedet angiver man, hvilke "Mile Marker" man

skal køre til for at komme frem til destinationen. Mile Marker'en er en grøn milepæl, der står i vejkannten og angiver afstanden til "Key West". Samtidig angiver man også

på hvilken side af vejen, man skal lede, ved at referere til havsiden eller bugtsiden (Oceanside eller Bayside).

Står du og overvejer destination for din næste dykkertur/ferietur, er Florida Keys måske en oplagt mulighed med mange spændende oplevelser i vente.

FAKTA - DYKKERMUSEUM

Kommer man kørende ad Overseas Highway gennem byen Islamorada, kan man ikke undgå at bemærke en bygning udsmykket med havdyr og et stort skilt på fronten, hvor der står "Diving Museum". Er man på disse kanter, og har lidt tid til overs, må man ikke snyde sig selv for den oplevelse at træde et skridt tilbage i dykkerhisto-

rien og se, hvordan dykning har udviklet sig gennem tiden. Indsamlingen af de mange historiske genstande er foretaget gennem de sidste fire årtier af ægteparret Sally og Joe Bauer. Og i dag er det et museum, der huser ikke blot dykkerhelme, men starter helt tilbage til tiden med dykning i åben klokke og de første spæde forsøg på at fremstille et apparat, der kunne forlænge opholdet under overfladen. Det leder hen til de første hjelme med luftforsyning fra overfladen. Helt unikt er galleriet af dykkerhelme med tilhørende historie, der næppe findes andet sted i verden. Her er hjelme

fra næsten samtlige lande i Europa, deriblandt også Danmark, og hjelme fra Australien og Rusland. Udstillingen slutter i "nyere" tid med moderne scuba dykkerudstyr. Udstillingen er stor, og man kan nemt få en halv dag til gå i museet.

FAKTA - HVOR KAN MAN BO?

Langs "Overseas Highway" findes mange muligheder for overnatning, lige fra mere ydmyge hoteller og vandrehjem til store resorts med swimmingpool og andre luksusfaciliteter. Mange af dykkercentrene har også mulighed for at arrangere overnatning. Nedenfor er der et par forslag til overnatning:

Dove Creek Lodge – er et lille hyggeligt resort på "Key Largo", med en afslappet stemning og god service. Der er en lille

havn, men den er udelukkende henvendt til lystfiskere og ikke dykkere. www.dovecreeklodge.com

Islander Resort – ligger på Islamorada øen og har direkte adgang til havet. Desværre er der ingen sandstrand, men trods alt en badebro, hvis man foretrækker havet frem for resortets swimmingpool. www.islanderfloridakeys.com

Double Grand Key Resort - ligger i Key West og hører til i den absolut eksklusive ende. De har

egen bus, der transporterer gæsterne mellem resortet og centrum af byen. <http://kortlink.dk/7992>

Mulighederne er mange ligesom der også er priser for enhver smag. Ved at søge på nettet er det muligt at finde mange af mulighederne og booke selv. En anden mulighed er at kontakte MyPlanet, der både har færdige pakkerejser og laver rejser ud fra individuelle ønsker. www.myplanet.com

1/2 ScubaGear